

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie” şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România şi străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Număr de probă!

Cu numărul acesta s'a început nou abonament la „Bunul Econom” cu preţul de 4 cor. la an şi 2 cor. la jum. an.

Rugăm pe onor. cetitori, cari nu voesc a abona foaia, să ne-o retrimită înapoi, ca să ne ştim orienta; ear' cei a căror adrese nu sunt scrise corect la nume, locuinţă ori posta ultimă, să binevoiască a ne arăta urgent prin o corespondenţă, ca să le îndreptăm.

Programul acestei foi este: a da poveţele cele mai bune şi folositoare pentru ca poporul nostru să aibă de unde lua învăţătura de lipsă pentru creşterea bună, morală a familiei sale şi îndrumările de lipsă prin cari să poată mai cu înlesnire a ajunge la o stare bună materială.

De aceea, şi pe viitor, ea va fi organul fidel al reuniunilor agronomice române din Sibiu şi Orăştie, răspândind preste tot locul feliuritele lor în-

vătători folositoare, şi în deosebi: economia de câmp, pomăritul, creşterea vitelor, stupăritul, vieritul etc.

Vom ţinea în curent pe cetitorii noştri cu toate afacerile bisericesti şi şcolare, cu explicarea diferitelor legi priuitoare la comasări, dreptul de apă şi pesărit. Vom recomanda cele mai bune cărţi româneşti ce vor apărea în direcţiunea aceasta arătând cum, şi de unde să se procure.

Vom comunica estrase din legile industriale şi comerciale, cum şi toate ordinaţiunile ministeriale priuitoare la economie, industrie şi comerţ.

Vom a pune foaia aceasta la dispoziţia tuturor căminilor de bine, cari cu noi împreună doresc să conlucre la înaintarea economică raţională a ţeranului român, de aceea, — rugăm pe toţi cărorora le zace la inimă această nisinţă să binevoiască a ne sta în ajutoriu şi a ne trimite tot feliul de informaţiuni de acest soi, cum şi a ne cere ori-ce fel de lămuriri, pentru-ca publicându-le să fie răspândite şi aduse la

cunoştinţa fiecărui plugar-cărturar, me-seriaş ori neguţător rom., spre orientare.

Având însă în vedere multele spese ce se recer cu editarea foi, şi preţul netnsemnat de abonament, rugăm pe toţi abonenţii noştri să o răspândească cât mai mult în cercul cunoscuţilor lor, ca să putem fi în plăcuta poziţie a o susţinea şi a o redacta conştienţios promisiunii noastre.

Cu aceste salutăm pe onor. cetitori şi dorim ca anul nou să-l ajungă sănătoşi la mulţi ani!

Administraţia
„BUNUL ECONOM”

Al XVI-lea

RAPORT GENERAL

al Comitetului central al „Reuniunii rom. de agricultură” din comitatul Sibiiului pentru anul 1903.

Onorabilă adunare generală!

Mulţumită valorosului sprjin al tuturor factorilor grupaţi în jurul Reuniunii noastre agricole, comitetului ei central posibil i-a fost

FOIŢĂ

Cine-i Nuhăm.

(Anecdota populară)

Un ovreu, de mult odată, Iţig Leib sin Bercu-anume, Cum vorbea cu mulţi tovarăşi de politica din lume După ce tot zise întruna: ba şi da şi da şi ba, Incepu să le vorbească el în urmă cam așa:

*
Ştiţi pe Nuhăm? Cine-i Nuhăm!...
Nuhăm este un biet samsar
Cu nevasta mea e frate
Dar' încolo e măgar.
După ce acuma Nuhăm
Amândoi la drum ne-am dus.
Şi ne-am dus, ne-am dus noi bine
Cale lungă, nu-i pricină,
Pân' la Cracau unde şede
Marcu Herşu Ţighilină.
*

Dară ştiţi voi Ţighilină
Cine este? Cine-i el?
Nici prin creştet nu vă trece
Despre oameni d'asa fel.
P'un copil de 'ntrebi în Cracau,
Nici prin minte chiar să-ţi vină,
Cine-i Marcu Ţighilină?
El răspunde: Ţghilnă!!
Marcu Herşu Ţghilină
Este-un om așa vestit
Cum nici nu s'a pomenit,
Nici la Londra, la Viena
Şi nici chiar la Bucureşti
Încă un Marcu Ţighilină.
Dacă vreţi să ştiţi voi, măi,
Este văr de frate Vitrig
Cu nevasta mi cea dinţaiu
Ce bogat e Ţighilină
Ştiţi voi, densusul de 'mprumută
Nu ia altfel de dobîndă,
Numai sută pentru sută
Om bogat ce-i drept sêracul,

Sănătos de-acum să fie!
Dar' gândesc eu; cum nu creapă
Să mi rănimăna-averea mie.

*
Când ne ducem noi la Cracau
Umblă 'ncoace, du-te, vină
Hai la Marcu Ţighilină.
Hai la Marcu Ţighilină,
Haide mergem amândoi
Să-l vedem căci nu-l vëzusem
Cum nu l'aţi vëzut nici voi.
Ini făceam eu plan în minte
Cum să fie-anume el:
Om spătos şi 'nalt şi sdravên,
Nici putea să fie-altfel.
Când ajungem noi la uşă,
Eu cu Nuhăm amândoi
Numai eată, hâp, d'odată
Dă să între ca şi noi
Unul mic cu barba rară
C'un caftan urit, slimos
Chiar în drum de dai de densusul

să îndeplinească și în anul 1903 un șir în-
treg de lucrări, de roadele cărora părtașă se
se facă, pe lângă economii noștri din comi-
tat, în măsură mai mare sau mai mică, și
obștea economilor noștri de pretutindenea.
Lucrările și sfaturile noastre, date cu bune
intențiuni, aflatau răsădit pretutindenea, și
acest răsădit prețios stimulent a fost pentru
tot mai marea dezvoltare a muncii noastre,
închinată binelui obștesc. De altfel resulta-
tele lucrărilor noastre le reasumăm în cele
următoare :

Intruniri agricole.

Așa zise intruniri agricole în cursul anu-
lui 1903 am ținut în comuna Brad, apoi în
fiecare comună din cercul pretorial al Seliștei,
cum și în comuna Poplaca, Sebeșul-inf.
și Apoldul-inf. Intrunirile, cu excepție celei din
Brad, au avut de obiecte principale, pe lângă alte
afaceri de interes general economic, luminarea
poporațiunii asupra însemnătății »Cassei de
ajutorare a muncitorilor de câmp și a servi-
torilor«, ce se poate considera drept cassă
de asigurare : a) pentru cazul de moarte ; b)
pentru cazul, când ajungem în neputință de
a ne câștiga prin muncă cele de lipsă pentru
traiu ; c) contra nenorocirilor și d) pe timp
nehotărît.

Intrunirea din Brad s'a ținut la 11 Oc-
tomvrie n. 1903, sub conducerea presidentu-
lui Reuniunii, asistat de membrul din comi-
tet Dr. P. Span și de membrul Reuniunii dl
Vasile Ștan, profesor seminarial. La aceasta
întrunire, între altele, s'a tractat și despre
înființarea unei însoțiri de credit sâtești sis-
tem Raiffeisen.

Intrunirile în cauza »Casselor de aju-
torare a muncitorilor«, în conformitate cu pla-
nul de organizare, prezentat de membrul co-
mitetului nostru totodată primpretor, dl P.
Dragits, s'au ținut și anume în comuna Or-
lat, Gurarâului, Cacova, Poplaca, Sebeșul-inf.
și Apoldul-inf., sub conducerea presidentului
nostru, în comuna Seliște, Galeș, Tilișca și
Aciliu, sub conducerea membrului din comitet,

Dr. I. Stroia, protopresbiter în Seliște ; în
comuna Mag, Săcel, Sibiel și Vale, sub con-
ducerea membrului din comitet Ioan Chirca,
notarul al 2-lea din Seliște. Spesele de călă-
torie al acestor întruniri le-au suportat res-
pectivele comune politice.

Cu știrea noastră, dar' fără întreprindere
din partene, s'au mai ținut întruniri în cauza
casselor de ajutorare a muncitorilor, în co-
muna Rusciiori, Sadu, Mohu, Avrig, Boița,
Marpod, Chichindeal, Săcădate, Fofeldea și
Săsăuș. Aceste casse, având de țintă îmbu-
nătățirea stărei morale și materiale a munci-
torilor, merită să se numere între afacerile
cari se preocupe pe fruntașii din toate co-
munele noastre.

Cultura animalelor de prăsilă.

Drept un însemnat pas făcut înainte în
causa culturii oilor de soiu privim aranjarea
prin noi a primei expoziții de oi de prăsilă
în frunțașă comună Poiana și cu concursul
comunelor învecinate, dat fiind, că popora-
țiunea din partea locului se îndeletnicește și
astăzi cu cultura în mare a oilor. Inceputul
făcut cu această expoziție, bine reușită, ne-a
îmbogățit cunoștințele cu privire la diferitele
soiuri de oi de rasă aleasă, la valorisarea
lănei și a celorlalte produse ale oilor. Drept
și alte efecte ale acestei expoziții semnalăm
discuțiunea, ce s'a urmat după expoziție cu
esponenții oieri și mai apoi la o consfătuire
ținută în Seliște cu reprezentanții oierilor a
câtor-va comune marginășe, discuțiune asu-
pra măsurilor de luat în cauza greutăților va-
male la trecerea oilor în România și mai
ales în cauza înființării unei însoțiri de cre-
dit pentru toți oierii noștri. Acestea afaceri,
atât de importante, formează încă și astăzi
obiectul preocupărilor noastre. Acludem
sub I. raportul juriului, cu adaosul, că drept,
premiu am distribuit, cu învoirea Onorabilei
comisiuni economice comitatense, subvenția
de cor. 200.—, ce o promisem în 1902 pen-
tru expoziția de vite din Racovița, pe care,

din cauza morbului de vite, siliți am fost a
o amâna până în anul 1903.

Acum amintita expoziție de vite de pră-
silă, care este a 13-a aranjată de noi, s'a ți-
nut în comuna Racovița la 21 Septemvrie n.
1903. Ea nu a lăsat nimic de dorit nici în
privința numărului esponenților, nici în ceea-
ce privește materialul espus. Premiile cu cor.
200, le-am acoperit din subvenția pro 1903
a menționatei comisiuni economice. Raportul
juriului îl alăturăm sub II.

În vederea multelor și însemnatelor
cheltueli, ce le-am avut în cauza industriei de
casă, în anul espirat am abstat dela procu-
rarea vitei de prăsilă, ce avea să se dă-
ruiască școlii practice economice din Seliște.

Încât pentru dăruirii cu vitele »Pinzgau«,
din anii trecuți, membrul Reuniunii, dl Nic.
Iosif, învățător în Aciliu, după-ce prima pră-
silă obținută dela vitea, ce i-o dăruisem a
fost tăurenci, a rămas să ne predea prăsilă
proximă, ear' membrului Ioan Cloaje din Bo-
ița, după-ce n'a fost norocos se obțină vr'o
prăsilă dela vitea ce i-s'a dăruit în 1901,
i-s'a recomandat s'o vândă și să ne restituie
o sumă ecivalentă din preț.

Obicinuital târg de vite de prăsilă pe-
riodic, subvenționat de stat și comitat, s'a ți-
nut în Sibiu la 1 și 2 Aprilie n. El a ser-
vit de loc de concurență și pentru un în-
semnat număr de economi de ai noștri, din-
tre cari unii au obținut premii însemnate.
Comitetul n'a lipsit de a atrage de cu timp
atențiunea celor interesați asupra însemnătății
acestui târg.

Prăsierea cailor, mulțumită zelului des-
voltat de comisia economică comitatensă pen-
tru prăsierea cailor, în timpul din urmă a luat
un avânt îmbucurător. Comisiunea amintită
a ținut la 11 Septemvrie n. a 2-a distribuie
de premii în bani pentru cai, în același timp
a solicitat din nou organele competente să
se grijească de înființarea de pășuni comune
pentru mânzi.

N'ai fi vrut să 'l iei de jos.
— Hei, ascultă, zic atunce
Când îl ved că-i la intrare,
Ce te bagi așa 'nainte?
Ce socoți te-asteaptă tare?
— Si de ce să nu m'astepte?
Zice dânsul cam mirat.
— Cum de ce? mai zic eu. eară?
Un bancher așa bogat,
Uu bancher de-aci la care
Și boerii toți să 'nchină
Are treabă chiar cu tine?...
Țighilină sunt chiar eu,
Ținghilină tu? Acesta?
Țiu, trăsните-ar Dumnezeu!
— Țighilină-acel bogat;
Zice dânsul, și cum zice,
Chiar așa-i, adevărat.
— Dacă ești chiar Țighilină
Țighilină-adevărat.
Eu sunt Ițig Leib sin Bercu;
Eară Nuhâm mi-e cumnat...

*

Am înrrat apoi în casă
Și la masă ne-au poftit,
Și ce masă, ce tacâmuri:
Numai aur ș'aurit!
Dinainte-aveam cu toții
Câte două farfurii
Și tot astfel câte două
Erau pân' și la copii.
Ș'am mâncat rasol și pește
Și sarmale și complot:
Nu mânâncă nici chiar Vodă
Cum mânărăm noi, socot.
Dar' mâncând noi toți la masă
Și nu stai, mai rizi, mai spui
Nuhâm șterge-o linguriță
Și-o ascunde 'ncișma lui.
Când zăresc eu treaba asta,
Mă gândesc și-mi zic în gând
Ce măgar, ce hoț e Nuhâm,
Stă cu noi cu toți de rënd
La un om așa bogat
Și s'apucă de furat?
Și gândesc eu ear în gându-mi:

Cum se poate, cum se poate
L'ale mele rude Nuhâm
Să le facă-acestea toate?!
Să ia lingura de aur
Și s'o bage 'n cisma lui
Și să ved eu singur asta
Și să tac, să ert eu? Cui l
Cum lui Nuhâm ca să fure
Tocmai pe cumnatul meu?
Dacă-i vorba pe luate
Pentru ce să n'o iau eu?

*

Cam așa gândind de-odată
Eată ved că cei de casă
Să ridică toți cu gândul
Ca să plece dela masă.
Cum? gândesc eu,-ei să scoală
Vrea să zică 'n așa fel
Nuhâm pleacă far' de grijă
Și cu lingura la el?
Cum? Și Nuhâm să mânânce
El cu linguri boerești?
Lasă, Nuhâm! Mai degrabă

În cauza culturai *vîmătorilor* și a *galițelor* de soiu ales, ne-am mîrg nit pe lîngă a atrage atenținea asupra publicațiunilor ministeriale privitoare la diferitele morburi, de cari nu sunt cruțate aceste animale.

Stupăritul, acest bogat isvor de câștig pentru economi, mai ales delă editarea broșurei »Cartea stuparilor săteni« de R. S. mu, se numără și el între treburile îmbrățișate cu tot mai multă căldură de economii nostri.

Ținem a atrage și la acest loc atenținea obștei noastre asupra cărților »Legea veterinară«, ce tractează diferitele morburi ale vitelor, »Ținerea vitelor« și »Cartea stuparilor săteni«.

(Va urma).

Reuniunea de agricultură din Timiș.

— Răspuns la întîmpinarea din nr. 113 „Tel. Rom.“ —

Doresc a lămurî on. public cetitor al ziariului acestuia despre activitatea reuniunii de agricultură a comitatului Timiș și despre activitatea referentului acestei reuniuni, a dlui Nicolae Iancu (cunoscînd statutele și organizația internă și esternă a acestei reuniuni puternice), după ce atît despre reuniune, cît și despre referentul ei a fost vorbă.

Reuniunea de agricultură a comitatului Timiș, de la organizarea ei, întemplantă înainte cu 2 ani, a început a se ocupa în mod mai intensiv cu crearea societăților de agricultură comunale, avînd la dispoziție din fondul de dare comitatens o sumă de 1900 coroane pentru scopuri agricole.

S'a și înființat în scurt timp o mul-

țime de însoțiri agricole comunale, cu cele mai frumoase prospecte, fiind ajutate de reuniunea comitatensă, dar, durere, neavînd reuniunea comitatensă un referent român, care să propage și în comune românești înființarea de atari însoțiri, cercul activității reuniunii comitatense de agricultură s'a restrîns, cu puține excepții, la comunele ungurești și nemțești.

Despre favorurile materiale cari asigură atari însoțiri membrilor lor, cred că nu e de lipsă să vorbesc mai pe larg, fiind aceste în general destul de cunoscute. Ca exemplu poate servi reuniunea din Kisfalud, care fiind numai de 2 ani înființată, totuși a putut arăta în bilanțul ei din urmă un câștig curat de 40,000 coroane, care sumă se folosește pentru scopuri agricole în favo- rul comunei.

Avînd deci în vedere, că aceste reuniuni folositoare pentru popor sunt înființate din sudoarea țeranilor aparținători comitatului Timiș, din cari jumătate sau mai bine sunt Români, pentru ce oare să nu se folosească și Români de beneficiile pe cari le oferă reuniunile de agricultură, ale căror statute aprobate din partea ministrului de interne, interzic reuniunii ca persoană juridică ori și ce fel de presiune în sens politic asupra membrilor și permit desființarea lor îndată ce nu le convine activitatea reuniunii centrale comitatense, cu dreptul rezervat de a-și folosi capitalul independent pentru scopuri agricole? Studiînd bine principiile statutelor pentru reuniuni comunale, a început dl Iancu o

activitate în comune românești, și lup- tându-se cu mari greutate, i-a succes a înființa în primăvara anului curent mai multe însoțiri agricole, îndreptate spre binele țeranului român.

Spre exemplu poate servi între multe altele și înființarea reuniunii pentru industria de casă pusă sub protectoratul A. S. R. archiducei Isabella și condusă de dl Iancu, care pe lîngă scopul moral ce-l urmează are și avantajii material, dînd țerancelor române bănățene posibilitatea de a-și valorisa țesăturile.

Nu știu în ce legătură s'a putut aduce activitatea dlui Iancu îndreptată prin înființarea însoțirilor agricole numai spre ridicarea stării economului român, cu convertirea datoriilor țeranilor de la băncile românești la cele ungu- rești, neocupându-se reuniunea, cu atît mai puțin dl Iancu, cu astfel de agende. Adevărat este, că țeranii români, un- guri și nemți, vîzînd că la »Kisbirto- kosok hitelintézetek« se acoardă împru- muturi cu 4% și cu condițiuni mai fa- vorabile de plătire de cît la alte bănci, fie aceste românești, ungurești sau nem- țești, sunt aplecați a trece la numitul institut, neputînd suporta cametele și provisiunile mari cari se cer la alte institute.

Nu e adevărat însă, că ziariul ofi- cios »Dél. Közlöny« și-ar fi exprimat bucuria, că a aflat în dl Iancu coadă de topor pentru a strica Românilor, ci numitul ziaru a voit a dovedi în nu- merii 112 și 119, că candidatul electo- ral român din Pecica nu a avut drep-

Poți să crepi ori să plesnești!
Nu scapi tu de mine, lasă,
Zic, în gând. Apoi mai tare
Zic: Herr Marcu, de se poate,
Și de nu-i cu supăare,
Dumneata ști multe lucruri;
Însă voe dă-mi și mie
Să v'arăt o boscărie.
Bravo! Bine, zic cu toții,
Haide-arată! Haide-arată;
Ear eu grabnic de pe masă
Iau o lingură din dată
Și zic: eat-o linguriță
Bună, de-aur, cum vedeți
Și cum știți că sunt, că doară
Ca stăpân voi le aveți.
Eată-aceasta linguriță
Eu o vîr în cișma mea
Și-o 'ndes ș'o bag în cișmă
Pân' ce nu s'o mai vedea

Și făceam

Precum ziceam.

— Ați văzut? — Da, zic cu toții

— Ați văzut! Atunce bine!
Lingura-i aci la mine.
Dar' de-aici de unde-i ea
Ascultați și veți vedea:
Hocus
Pocus
»Vrei nu vrei
»Un! Doi! Trei!
— Ei, acum ați auzit!
— Da, zic dînșii, negreșit.
— Bine. — Atunci priviți coțea
Lingara din cizma mea
Cînd' eu trei am numărat
Dintr'o dată și sburat
Și ca gândul tot pe sus
Chiar la Nuhăm drept s'a dus
Și pe dată cum vă spui
A intrat în cizma lui.
Acum mergeți și cătați
Și v'o scoateți și-o luați.

La o vorbă de-așa fel
Nuhăm singur singurel,
Nici cîntînd măcar la noi,

Lingura li-o dă 'napoi
Toată lumea, toți au ris
Nuhăm nici un cărc n'a z's,
Eară eu m'am închinat
Și pe dată am și plecat
Și m'am dus, ca dusul, bine
Și cu lingura la mine.
Ce credea el, Nuhăm, oare
C'asa prost să fiu chiar eu,
Ca să tac să-l las să-l fure
Tocmai pe cumnatul meu?!

Cine-i Nuhăm? Eacă Nuhăm! Nuhăm este-un biet samsar
Cu nevasta mea e frate, dar' încolo-i un măgar.

Th. D. Speranță.

© 1908 T. A. R. J.

de

Carmen Sylva.

— Dacă morții ar putea vorbi, apoi nici de ei nu se va spune mult bine.

— Noaptea sunt toate de foc: și stelele, și gându- rile și lacrimile.

tate plângându-se în vorbirea sa de program, că reuniunile de agricultură nu s'ar interesa de români, ci numai de unguri.

Sper, că judecând calm asupra celor desfășurate aici, se va convinge on. public despre neîndreptățirea acuzelor ridicate atât în general asupra activității reuninții de agricultură a comitatului Timiș, cât și în special asupra activității dlui Iancu. Părerea mea este, că nu acela strică intereselor țeranului român, care se trudește din cea mai curată convingere a-și îmbunătăți starea, ci acela, care din cine știe ce interese caută să discrediteze astfel de oameni.

—u. —a.

POVATA

Cum se pregătește mușdarul de casă?

1 kg. de sămânță închisă de mușdar se pisează mărunt ca făina, lângă aceste adaugem $\frac{1}{2}$ kg. zahăr fin pisat și 1 litru de oțet tare de vin. Amestecate laolaltă le lăsăm să stea 24 ore. După aceasta le putem pune în sticle și le legăm cu pergament sau beșică de pește cumpărată din boltă.

Dacă voim să avem mușdar pe timp mai îndelungat, atunci în loc de zahăr punem sare și zahărul se pune numai când se consumă mușdarul după trebuință. —

Brânza de Brie.

Autorii cari vorbesc despre brânza de Brie, n'au în seamă de cele mai multe-ori decât brânza de Brie fabricată în special în ținutul de Meaux și ale cărei imitațiuni, mai mult sau mai puțin isbutite, provin din districtele Marnei, Seineet-Oise, Aisne, Allier, etc. În realitate însă, se fabrică în Brie trei soiuri de brânză de același neam, deși se deosebesc ca gust, mărime și greutate.

Mai întâiu, brânza de Brie din Meaux, cea mai cunoscută: are diametrul de 40 cm., și grosimea dela 2—3 cm. și o greutate de 3 kgr.

Apoi brânza de Brie din Coulonniers este mult mai mică și cu un gust puțin cam deosebit; diametrul său n'are mai mult ca 15 cm., 3 cm. grosime și o greutate de aproape $\frac{1}{2}$ kgr. E cam tot atât de prețuită ca și cea din Meaux.

În sfârșit, brânza fabricată în regiunea Melun și anume în cantonul Châtelet, are diametrul 25 cm., grosimea de 3 cm. și cântărirea în mijlociu 1,500 gr.

Nu numai mărimea deosebește pe aceasta din urmă de celelalte feluri — de cea de Meaux și cea de Colonniers — ci mai ales consistența, gustul său mai simțit și marea-i ușurință de conservare.

Fabricarea acestei brânze nu se deosebește în principiu de a altora grase.

Totuși, deoarece nu s'a arătat în nici o publicitate, cred folositor se dau aici — după cât cunosc — o schiță, care va putea să slujească drept basă unui studiu viitor mai întins.

* * *

Brânza de Brie de Melun se fabrică mai cu seamă în cantoanele Châtelet, Melun Nord, Brie (circumscripția Melun).

Laptele se ia numai dela vacile normande, care dau între 6 și 7 litri de lapte pe zi, în mijlociu, pentru 1 an.

Ele sunt hrănite după timp cu fân verde (trifoiu proaspăt, coada șoricelului, bobușor, mazere, porumb), cu fân din livezi artificiale, cu sfecle, cu tărățe și cu turte.

Primăvara și vara, vacile se duc la câmp și prin țelinele verzi, dar' ele stau în timpul anului cea mai mare parte din zi și noapte în staul.

Operațiunile succesive ale fabricării sunt:

1. Punerea chiagului sau închegarea.
2. Dresagiul;
3. Zvântarea;
4. Sărarea;
5. Uscarea;
6. Rafinarea.

Să vorbim în parte despre fie-care :

1. »Inchegarea.« — Metoda cea mai răspândită stă în a pune chiagul în toate diminețile în amestecul de lapte muls în ajun cu cel muls dimineața.

Temperatura acestui amestec variază dela 20—25 grade, după anotimp.

Câte odată, prin căldurile cele mari, se pune chiagul dimineața și seara, după ce s'a scăzut temperatura fie-cărui lapte muls la 24—25°.

Se întrebunțează chiagurile concentrate Fabre sau Hansen, o linguriță de cafea (6 cm. c.) pentru 100 litri lapte, mai pretutindeni se închiagă laptele în mase mari, dela 50—75 litri dintr'o dată.

După un ceas și jumătate închegarea s'a făcut; totuși, numai după 2 ore și jumătate se zărește zerul limpede dacă faci o găurică în laptele închegat, cu degetul sau cu cuțitul.

2. »Dresagiul.« — Laptele închegat rămâne cu zerul până în dimineața următoare; când se-l pui în tipar, îl frământă cu mâna în toate sensurile, până când laptele închegat e făcut în bucăți, cât o nucă, bunăoară.

Atunci se umple tiparele cu ajutorul unui vas.

Tiparele au diametrul de 29 cm. și sunt înalte de 10 cm.; ele sunt din lemn alb dintr'o singură bucată; ele se pun pe un fel de masă, gratar de lemn, sau masă de papură, așezate și ele pe mese de răchită.

Dacă tiparul se umple i-se pune de-asupra un tipar cu același diametru, dar' cu o înălțime numai de 5 cm. și se umple până sus; sau mai bine se așază pe tiparul plin un al doilea tipar cu o înălțime de 10 cm., umplut numai pe jumătate.

3. »Zvântarea.« — Tiparele sunt lăsate în lăptărie, timp de 24 ore spre zvântare; zerul se scurge prin jghiaburi adânci pe mese acoperite cu plumb și se duce într'o strachină așezată la exterior, de unde se poate lua și se dă la porci. După 24 ore, se procedează la scoaterea din tipare, răsturnând brânza pe o masă, se potrivește suprafața și se face sărarea.

4. »Sărarea.« — În acest moment se sară pe de-asupra și împrejur, cu mijlocul unui amestec de sare uruită, uscată bine și cărbune de lemn; culoarea neagră a acestui amestec ne îndreptățește de împărțirea de-opotrivă a sărei, lucru care e foarte important pentru omogenitatea brânzei în timpul dospirii, cu atât mai mult, cărbunele amestecat cu sare dă un mai bun aspect, bătând în albastru cu prilejul punerii în vânzare a brânzei.

Ziua următoare se răstoarnă brânza pe o masă și se sarează partea care a fost dedesubt.

Toate aceste operațiuni se fac în lăptărie, care trebuie să fie un local sănătos, bine aerisat și apărat de muște prin porți duble și cu pânze metalice la ferestre; se se poată face lesne întineric cu mijlocul unor obloane ușor de mănuit.

(Va urma).

Beutura vacilor în timpul iernii.

Una din cele mai însemnate chestiuni este aceea a băuturii vacilor în timpul iernii, — chestiunii care interesează în același timp producțiunea laptelui precum și sănătatea vitelor.

Sunt multe localități unde, în timpul sezonului de earnă, nu se dă vacilor să bea decât o singură dată pe zi, din pricină că mănându-le de mai multe-ori la adăpat ele nu vor să bea.

Aceasta este o foarte mare greșală, căci e cu neputință că hrana, mai în totdeauna uscată la această epocă a anului, să poată fi bine mistuită și bine contopită, dacă nu li-se dă apă trebuincioasă funcțiunilor gastrice decât o singură dată în 24 ore.

Căci nu trebuie uitat, vaca, mai mult decât ori-care animal, are trebuință de o mare cantitate de apă pentru băutura sa, și pentru ce? Din cauza laptelui ce-l dă, adecă ce ea îl fabrică.

Laptele este într'adevăr compus în cea mai mare parte din apă. Media este de aproape 87.25 la sută, adecă în o sută litri de lapte, sunt 87 litri și $\frac{1}{4}$ apă.

Așa dar' este ușor de calculat în același timp cantitatea de apă trebuincioasă, nu zic pentru întreținerea vitei, ci numai pentru producțiunea laptelui.

Să ne închipuim că vacile d-voastră vă dă fie-care cincisprezece litruri pe zi, le trebuie dar' numai pentru compoziția și fabricarea laptelui lor, dacă pot să vorbesc așa, aproape treisprezece litruri de apă.

Ear' dacă mai adaogăm acestei cantități aceea trebuincioasă mistuirii, și care este cu atât mai mare în grajdurile țărănești unde li-se dau un nutriment cu totul uscat, apoi aceea folositoare la bunul mers al întregului organism, și în sfârșit aceea aruncată în urine, ajungem la o cifră zilnică de 35 sau 40 litruri.

Ori, cum poate o vită fără periculoase neajunsuri să absoarbă aceasta cantitate de apă dintr'o singură dată?

Cum și când trebuie să se dea această apă?

Spre a face mai bine, ar trebui ca vitele să se adape după fie-care mâncare, și cu o băătură de o bună temperatură mijlocie.

Ori, ce se petrece mai cu seamă când gerurile sunt mai mari?

Cu câte-va minute înainte de a duce vacile la adăpat, țeranul merge să spargă ghița din sghiabul fântânei cu vre-o toporișcă sau vre-o altă unealtă oarecare, și apoi aduce în gerul de afară vitele cari ies dintr'un grajd cald, frigul surprinde biata vită, dinții o fac să sufere cumplit, și ce se mai întâmplă în urmă?

Sau, chinuită de sete, ea îndură durerea și absoarbe cantitatea ce-i este trebuincioasă, ear' aceea massă așa de mare de apă înghețată aduce foarte des constipări și patimi foarte îngrozitoare.

Sau, ne mai putând birui suferința, ea nu bea decât foarte puțină apă, numai ce-i este de trebuință alimentării sale, ear' cantitatea de lapte se împuținează cu atât mai mult.

Nu trebuie să se creadă că deoarece vaca nu are sete, că ea nu bea, totul este prin faptul că stomachul său nu e făcut să absoarbă apă înghețată.

Pentru a îndrepta acest neajuns, este un mijloc foarte ușor și anume: să se pue în mod permanent în colțul

grajdului hârdae în totdeauna pline cu apă, acestea își vor însuși temperatura împrejmuitoare și după fie-care mâncare, nu va avea să consume apă trebuincioasă în alimentația cirezei.

Sfatul e ușor de pus în practică, și cum în această epocă lucrările nu sunt așa numeroase, personalul fermei va avea după fie-care mâncare destul timp disponibil ca să reumple hârdaele.

(A. P. R.)

I. Nic. Deaott.

Răsboiul ruso-japonez.

Predarea Port-Arthurului.

Predarea Port-Arthurului s'a făcut fără nici un incident deosebit. În ziua de 7 Ianuarie fâlfâiau deja drapele japoneze pe toate forturile cetății.

În districtele chineze, Japonessii au afișat proclamațiuni, în cari locuitorii sunt invitați a cruța casele particulare. Ori-ce delict se va pedepsi, după legea statarială, cu moarte.

La intrarea portului s'au început lucrările de a înlătura minele rusești și de a cerceta vasele, scufundate în ultimul moment de cătră Ruși. Japonessii au constatat, că Rușii n'au nimicit corpul vaselor și că nu sunt cufundate adânc în mare. Ei sperează că în timp de câte-va luni vor aduce vasele rusești în stare bună și le vor putea rându-i în flota japoneză.

Primul transport al garnisoanei rusești, vr'o 5000 de oameni cu 186 ofițeri au sosit la Cianglingsu. Alte zece mii de oameni s'au adunat la Iahuciu, unde vor fi luați în primire de Japonesi.

Câmpul de răsboiu în Manciuria.

Ziarul »Echo de Paris« anunță că s'au mobilizat încă 300 000 soldați pentru armata lui Kuropatkin. Vagoanele transiberianului vor fi înlocuite cu altele mai mari. Șinele deteriorate vor fi de asemenea înlocuite.

Generalul Kuropatkin a depeșat cu data de 8 Ianuarie la Petersburg, că Japonessii au atacat avantposturile rusești. În ciocnirea aceasta au căzut 3 Ruși și au fost răniți 18 oameni, între cari și un aspirant de ofițer.

NOUȚĂȚI

Știre electorală.

Maiestatea Sa Împăratul și Regele apostolic Francisc Iosif I., la 4 Ianuarie n. 1905 a disolvat camera deputaților deschisă la 24 Octomvrie n. 1901 prin autograf Maiestatic și a conchemat

tot prin autograf preainalt noua reprezentanță a țerii pe ziua de 15 Febr. 1905 în capitala Budapesta.

Dela 26 Ianuarie n. până la 4 Februarie n. 1905 se vor face peste tot locul alegeri noue de deputați dietali.

Românii încă vor participa la alegeri și vor candida în 26 de cercuri.

*

Serbătorile Crăciunului în Orăștie a fost destul de plăcute nu numai în privința timpului, care a permis creștinilor să cerceze bine bisericile cât mai vântos că în anul acesta la biserica gr.-or. a cântat un cor micst instruat și condus de învățătorul nostru Ioan Branga cu succes foarte frumos.

*

Petrecerea meseriașilor secția industrială a reuniunii economice din Orăștie, aranjată a 2-a zi de Crăciun a fost bine cercetată. A rămas și un venit frumos de peste 140 cor. care se va adauge la fondul venit al reuniunii.

*

»Activitatea« a încetat. Ziarul »Activitatea«; care timp de 4 ani a apărut aici în Orăștie sub direcțiunea d-lui Dr. Aurel Munteanu, își anunță cetitorii, că începând cu anul acesta nu va mai apare.

*

Decise judecătorești de interes pentru proprietari și industriași.

Iazurile morilor vechi în caz când ar împedeca plutirea sunt de a se preschimba și spesele de preschimbare în sensul art. XXXI §. 200 din 1879 sunt îndatorăți plutitorii a le suporta și nu proprietarii.

Ca ucenic meseriaș poate fi luat ori care băiat împlinind vârsta de 12 ani.

Așadar încheierea contractului cu un măiestru meseriaș nu se poate condiționa dela o vârstă mai mare sau dela o calificățiune deosebită scolare a ucenicului.

Aceia cari pun la vedere publică cărți de corespondanță cu chipuri cari vatamă bunul simț, sau le vând, cad sub pedeapsa dictată de legea dreptului penal §. 248.

Dacă un industriaș se stămută cu locuința în altă comună și își susține și mai departe atelierul vechiu la locul de unde s'a strămutat trebuie să-și anunțe un conducător separat.

*

Accident mortal la o vânătoare. Ni-să scrie cu data de 8 Ianuarie din Urișul de jos: Cu inima întristată iau condeiu vestindu-vă despre un trist cas, și anume în 5 Ianuarie a. c. din comuna mai jos însemnată s'au dus mai mulți în urmărirea unui mistreț vulnerat dar' ducându-se la locul unde era mistrețul — (în pădurea numită »Dos« în munții Giurgeului) locuitorul Simion Neagu înainte, ear' după el vigilul de pădure, Kebeley Mihály, acestuia din nebagare de seamă ajungându-i o nuiea peste cocoșul puștei, arma se descărca și nimeri pe Simion Neagu, carele după un interval de trei ore, muri — lăsând în doliu soția și o fetiță de 12 ani, cari s'au lipsit prin acest accident tragic de singurul scut și sprijin, deoarece-ce numai la brațele lui erau avisați neavând altă avere. — Repausatul era un om cinstit și bun creștin. I. C.

„Album artistic“

intocmit și editat de „Reuniunea agricolă română din comitatul Sibiiu“.

Inștitințare și Apel.

Pe 40 tabele (cartoane), $44/33$ ctm. mari, colorate splendid și la fel cu originale tărănești, mai toate vechi și în parte străvechi, »Albumul artistic« arată minunățiile datorite acului și războiului românesc, minunății ca și care mai pitorești, mai măndre, mai ademenitoare, nicări și la nici un alt popor n'au existat.

Representate sunt, prin 284 broderii (cusături) și țesături alese, 20 comitate cu preste 100 comune.

Această lucrare, cu adevărat monumentală și în acelaș timp națională, întrunește, în acelaș mănunchiu artistic, lamura ornamentală noastră casnică de pe întreg teritoriul Ungariei locuit de Români.

Textul explicativ »Cuvânt-înainte« formează o broșură, în mărimea tabelelor, de 40 pagini, între care nu mai puțin de 25 pagini cu numiri și expresii culese din graiul țărănimei, numiri atât de interesante și instructive.

Drept învaliș aevea superb și neos românesc servește o mapă (scoartă), care singură a reclamat spese de vre-o 3200 cor.

Un tioc de carton servește ca adăpost.

Calculând executarea tabelelor în colorii și textul și ajustarea și anunțurile, colorate și ele, opul întreg se vine cu preste 13,000 cor., pe lângă că autorul, d-l Dimitrie Comșa, a cheltuit, ani întregi, zel și abnegație și trudă fără preget.

Rëndul e acum la inteligența noastră de pretutindenea, ca se întrevină cu sprijinul seu, bănesc și moral, cumpărând pe întrecute și îndemnând marile public, român și străin, să cumpere albumele, făptuite cu grele jertfe, în cinstea și servițiul neamului întreg.

Binevenit va fi »Albumul artistic« cu deosebire pentru ateliere și școale artistice și industriale pentru biblioteci, muzee și reuniuni culturale, pentru industria casnică și lucrul de mână, etc.

Pictorii și toți închinătorii artelor plastice, măestri și diletanți, vor găsi în ornamentica populară, depusă în albume, un isvor nesecat de inspirații și motive românești.

Și nici că s'ar putea cadou național mai falnic și ademenitor, cu deose-

bire acum, de ziua Nașterii-Domnului și Anului-nou, cu ocazia sêrbării numelui, când cu premiarea fiitorilor artiști, etc.

Șoalele populare mai de seamă și familiile fruntașe, cuvânt au și ele a'și procura »Albumul artistic«.

De teama speselor și așa foarte mari pentru o reuniune săracă ca a noastră, ediția »Albumul artistic« a trebuit mărginită la exemplare nu tocmai multe. Sê recomandă deci procurarea în grabă.

Pe seama colecțiilor descrise în »Cuvântul-înainte«, comitetul agricol continuă cu strângerea de obiecte vechi și străvechi. Acei cari ar dori să contribuie gratuit asemenea obiecte, înzestrate firește cu numiri și expresii țărănești în regulă, sunt rugați a le trimite nefrancate la adresa: D lui D. Comșa, presidentul reuniunii agricole române în Sibiiu Nagyszecben. Binevenite vor fi cu deosebire: broderii (cusături) și țesături străvechi, fie ori cât de sdrențuite, de asemenea broboade, brâne, furci de tors încrestate, vase foarte vechi etc.

Pentru răspândirea mândrului »Album artistic« în cercuri largi, un bun

și nimerit mijloc este punerea acestui »Prospect« în circulație, între amici și cunoscuți.

Condițiile procurării.

Prețul unui exemplar, cu mapă și tioc, e satorit pentru Austro-Ungaria cu 56 coroane = 28 fl., pentru stăinătate cu 60 lei (= franci) resp. 48 mărci (germâne).

Reduceri de preț nu se pot încuviința.

Greutatea unui album fiind de preste $3\frac{1}{2}$ kilog., spesele de expediție fac 1 cor. și resp. taxă vamală.

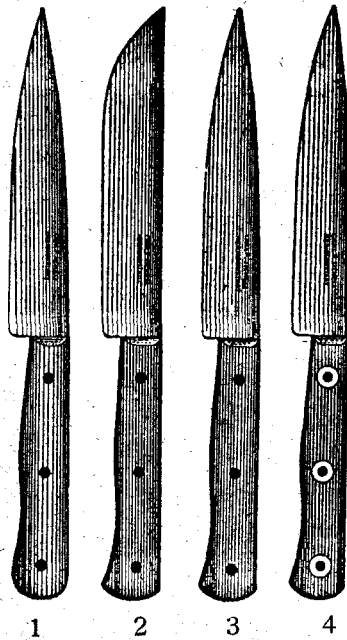
Dacă întreg prețul se acuită de mai nainte, expediția urmează franco. De unde nu, spesele expediției cad în sarcina cumpărătorului.

Sê recomandă deci acuitarea de mai nainte a prețului întreg, prin asig-nație postală resp. expediția se face cu rambursă.

Plătirea în rate se admite numai în și pentru Ungaria, nu și pentru străinătate. Plătirea urmează a se face în trei rate, cu prețul urcat de 60 cor. = 30 fl. cum și spesele de expediție.

Rata dintâiu e satorită, de exem-

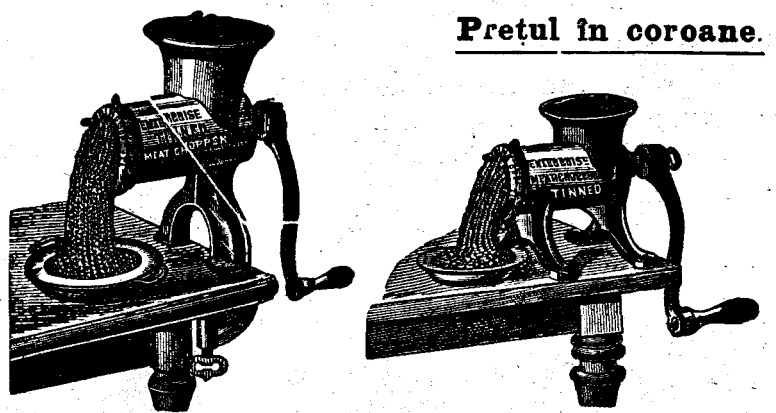
Cuțite de bucătărie

Cuțite cu garanție pentru toată bucata

		17	19	21 cm.
Fig. 1	Cor.	—	—72	—86
Fig. 2	>	—56	—68	—80
Fig. 3	>	—56	—68	—80
Fig. 4	>	—64	—76	—90

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane.

	Forma: R RR S SS U UU T						
	Mărimea și numirea formei:						
	R	RR	S	SS	U	UU	T cu roată de învîrtit
ta'e într'o minută chil.	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	1	1	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{3}{4}$
1 buc.	Cor. 5.20	7.20	8.40	8.10	11.80	15.10	29.50
Cuțitul singur	—70	—80	1.10	1.10	1.80	1.30	1.60
Discul gaurei singur	Cor. 1.—	1.35	1.50	1.50	2.80	2.80	4.20

Carol F. Jickeli, Sibiiu.
(Nagy-Szeben.)

1-52

(141)

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33 Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilu-trat; de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

52-52

plar, cu 30 cor. ear' celelalte două rate cu câte 15 cor.

Rata dintăiu se încasează prin asignație postală, eventual rambursă, sau și direct când cu luarea în primire, ear' celelalte două rate în termen de câte 1 lună. Dacă plata n'ar urma până la termen, încassarea se va îndeplini prin mandat postal.

Credit pentru rata dintăiu nu se acordă și cu atât mai puțin pentru suma întregă.

Cumpărarea în rate se consideră ca fiind efectuată și valabilă, numai dacă a premers, deodată cu acuitarea ratei dintăiu, umplerea și subscrierea cu mâna proprie și apoi retrimiteră la adresa comitetului agricol a biletului de comandă.

Librarilor și colectanților se acordă proviziunea cuvenită, conform învoelii în scris.

Prospecte cu asignații și bilete de comandă se trimit, la cerere, ori și cui.

Comande primește și execută:

Comitetul reuniunii agricole române în Sibiiu (Nagyszeben).

Redactor responsabil: **George Suciu.**

== Se caută ==

un învățcel din familie bună, care a absolvat 2 clase gimnasiale și care se cunoască limba germană și maghiară.

Ofertele a se adresa la prăvălia de băcănie și manufactură

Ilie Floașiu

Mercurea (Szeben-Szerdahely).

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **economie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
41-52 ilustrat gratuit și francat.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilogramme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amortisare

de **4%**

dela institutele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la ¾ a valorii realităților intabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari, oficianți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără

giranti pe termen de 1—15 ani; **acuratetă, coulanterie și disorețune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opinii tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 16—26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körut 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

— în Orăștie, strada apei Nr. 31 —

(lângă școala civilă de fete.)

Deoare-ce doresc a-mi aduna un tablou de copii, prin aceasta rog frumos pe onor.

public să aibă bunătațe a aduce în atelierul meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce fel de copii mici spre a-i fotografia.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

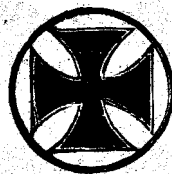
vindecă și înviorază

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 46—

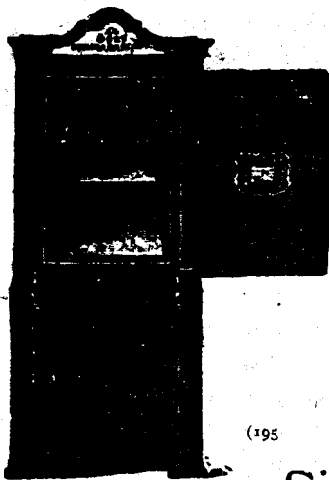
Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, ausul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu aparatul »Volta« deoare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndesebi.

Pretul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
r.g. de casse de fer și oțel

— alui —

R. ÖSZY

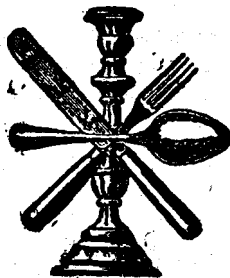
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de
argint de Mexico* renumite și pla-
cute prețutindena pentru bunăteata
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
țite de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă fl. 6.50.
numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ kig.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launțiu), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 18-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tență, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-
decuș de 44 zile, îi întoarcem banii imediat. Celui-ce nu-i
mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dintți, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi
la boale de nervi cronice.

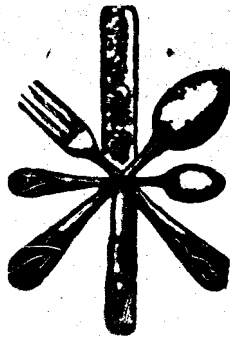
a se folosi
la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 18-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dintat să vind marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 52-52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termen de 10-70 ani cu 2% - 5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5-10 ani
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.
La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) „**PECUNIA**” întreprindere de credit, 52-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e-durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chitiilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,
mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți sură și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 filei
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimite cu rambursă de 52-52

Stabilimental Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.